

PR. PETRU SERIOGHIN

Nu te teme, de-acum nu mai ești singur!

*Viața și nevoințele părintelui Petru,
duhovnic și mărturisitor al credinței*

În românește de Boris Buzilă

editura
Σοφία

București

10 octombrie 1924, joi:

„Simți uneori în suflet o pace și bucurie pe care nu ți-ar veni să o schimbi pe toate «dulcețurile» și desfătărilor lumii. Așa mi s-a întâmplat mie ieri, spre seară. Când s-a înnoptat am simțit ceva ca un alean sau ca o apăsare, de parcă cineva mi-ar fi amintit de toate greutatețile vieții. Probabil că a fost o ispită, o cercare. A început cu o nemulțumire, știindu-mă strâmtorat, în gospodărie, de lipsuri și sărăcie. Și ce soluție îmi propunea cel viclean, după ce mă atrăsese în această derută: să încep să beau, sau să trec «în neființă». Să nu fie după cum vrei tu, răule! Ca să nu cazi în această ucigătoare neliniște, trebuie să-ți iubești aproapele, să ții poruncile Domnului, să nu râvnești la mai mult decât ceea ce ai. Iar când începe să se lupte în mine gospodarul copleșit de grijile casei și creștinul râvnitor, trebuie să-l fac să învingă pe acesta din urmă! Vătămătoare pentru suflet nu este doar satisfacerea poftelor trupești, ci și acea stare care îți ține trupul în inerție.”

21 octombrie 1924, seara:

„Se spune că vrăjmașul te atacă atunci când te prinde la strâmtoare și că, de obicei, creează chiar el acea strâmtoare. Uneori el leagă condițiile în care apare o asemenea situație de marile eșecuri din viață sau de neplăcerile ivite dintr-un motiv sau altul. Alteori caută să creeze

aceste situații, fără să existe vreun pretext deosebit, de pildă folosindu-se de o clipă de ezitare. În asemenea cazuri, vrăjmașul profită de nehotărârea pe care a creat-o în om prin acea stare de dezordine. Iar nehotărârea vine de la necunoaștere. Să tindem spre cunoaștere, să facem totul după voia lui Dumnezeu. Și prin aceasta vom reuși să evităm ispitele.

Ispitele care se iscă din nimic încep cu o inexplicabilă, ascunsă neliniște a inimii. Până acum – slavă Domnului! – inima mi-e liniștită. Totul e în ordine. Uneori însă simt că inima începe să-mi zvâcnească, din motive pe care aproape că n-ar trebui să le iau în seamă: o voce ridicată, o ușă trântită, o impresie, vizuală sau de altă natură, ceva mai puternică. Într-o asemenea situație, încă nu se poate vorbi de insatisfacție, sau de altceva, care poate însemna un păcat și cu toate acestea inima nu mai revine la liniștea de mai înainte, ci rămâne, fie și într-o mică măsură, în stare de alarmă. Această ascunsă, nedefinită stare de alarmă se poate prelungi câteva ceasuri. În acest răstimp, sau poate ceva mai târziu, încep să apară pretexte de nemulțumire sau tentația de a le găsi cu orice preț, pentru ca apoi să se prefacă în accese de mânie. Iar atunci când inima îți este stăpânită de mânie și, aflându-te în această stare, îi vei spune ceva aproapelui tău, chiar fără să te răstești la el sau pe un ton categoric, ci cu reținere, totuși acele cuvinte vor izbucni cu patimă

din tine, asemenea unei flăcări infernale, și vei simți în tine lucrarea ruinoasă a păcatului. (De aceea în asemenea situații trebuie să-ți înăbuși în sine mânia și să eviți să vorbești).”

„Dacă în timpul unei asemenea stări de agitație îți vei stăpâni nemulțumirea și furia, peste un timp îți vor atrage atenția imagini vizuale sau auditive pe care le vei reține și vei căuta să găsești motive și timp pentru a face ceea ce îți sugerează acele imagini. Iar dacă încerci să nu le iei în seamă, creându-ți alte imagini, opuse, spunând o scurtă rugăciune, ele vor putea fi îndată curmate și nu te vei mai gândi la ele. Peste un timp însă, îți se vor ivi noi gânduri, bazate pe ceea ce ți s-a întâmplat, sau ai trăit mai înainte și vei începe să-ți spui: sunt mândru de ceea ce sunt, slobod de orice patimă. Iar dacă continui să gândești așa, nu vei întârzia să zici «cutare însă e un neisprăvit, slab de fire, nu are nici un talent; cum de îndrăznește să nu mă respecte? O să-i arăt că trebuie să facă tot ce i-am spus... și nu-i numai el, mai este și X». În felul aceasta ajungi să dai ocol pe la toate cunoștințele, mai apropiate și mai îndepărtate. Ține minte că nu ți-ai revărsat mânia asupra celor de față, ci ți-ai transferat orgoliul asupra unora pe care nu-i poți vedea și nici auzi și nici ei nu pot să-ți răspundă. Isteț terțip, nu? Dacă Dumnezeu mă va ajuta să depășesc acest «asediu» sau să pot dobândi iertare printr-o tainică pocăință, bine va fi de mine!”

3 noiembrie 1924, dimineața:

„De ce sunt oare atât de sărac sufletește? De fapt, în ce constă bogăția sufletească? Bogăția sufletească înseamnă iubire de Dumnezeu și manifestarea ei prin fapte bune; ea este strâns legată de ele, din ele crește și se dezvoltă. Noi însă ne irosim capacitatea de a iubi, legându-ne de lucruri efemere, ieftine, sau de-a dreptul păcătoase. Ce să fac? Să mă concentrez (închizându-mă în mine), să tac (fiindcă tăcerea conservă energia spirituală), să iubesc cu mintea și cu fapta. Cum să-l iubesc pe Domnul dacă mi-e lene, nu vreau să vorbesc cu El, îmi pare rău de cheltuiala pe care o fac pentru El, pe lumânări, pe untdelemn, pe icoane care ajung să fie acoperite de praf.”

„Nu-i poți apăra pe copii de influențe negative dacă nu pui în loc ceva pozitiv, pentru că sufletul lor nu trebuie să rămână nici o clipă loc gol. Iar cele bune pot fi cel mai bine sădite prin exemple, prin discuții sincere, pe baza propriei experiențe spirituale.”

25 noiembrie 1924, luni:

„M-au vizitat doi reprezentanți ai Sovietului bisericesc parohial din Sianovo, care mi-au propus să vin la ei în calitate de preot. Am fost de acord. Aveau de gând să se ducă chiar ieri la Preasfințitul să-i ceară să separe satul lor de Monastarskoe, pentru a se organiza acolo o parohie independentă. Iartă-mă, Doamne, pe mine păcătosul; fă-mă să trăiesc după voia Ta.”

27 decembrie 1924, vineri:

„Iată că trece și sărbătoarea Nașterii Domnului, simt liniște în suflet, dar mă încercă o neputință trupească. În ultima lună am fost foarte preocupat de familiile lui S.I. Ciulkov și S.I. Karasov. Iarna trecută, Serghei Ivanovici s-a oferit să-mi coase un cojoc și cât timp a cusut la cojoc mi-a făcut câteva vizite, împreună cu Semion Ilici. Discuțiile noastre au oscilat mereu în jurul problemelor sfintei credințe și ale modului de a trăi creștinește. În toamna trecută, întâlnirile și discuțiile noastre au fost și mai frecvente, îndreptându-se către aplicarea în viață a principiilor creștine, încât interlocutorii mei au încetat să mai înjure, intrându-le aceasta – slavă Domnului! – în obișnuință. Au fost amândoi de două ori la Mănăstirea Koseliovo, însoțiți de zece până la cincisprezece persoane, printre care și unii care nu se mai împărțaseră de 10-12 ani. Acum o lună și jumătate, soția lui Serghei Ivanovici, Praskovia Avdotievna, a început să le reproșeze că au luat calea bisericii și că s-au împrietenit cu mine. Mai de curând însă, biata de ea, se lupta bărbătește cu neputințele, s-a pocăit, s-a împărțășit cu Sfintele, de-viață-dătătoarele lui Hristos Taine. În timpul discuțiilor, citim din Evanghelie, din Epistolele Sfinților Apostoli, din volumul întâi al *Filocaliei* și din alte cărți ziditoare de suflet. Mă aflu în situația de a fi în centrul acestor întâlniri. Cred că din această cauză nu se vor ale-

ge cu nimic vătămător, dacă Dumnezeu mă va feri de păcatul de a-i fi dus, prin ceva, în ispită. Din partea mea, mă străduiesc să le port dragoste întru Domnul. Începe anul 1925!”

8 ianuarie 1925:

„Ieri m-am întâlnit cu reprezentanții Sovie-
tului bisericesc parohial din Sianovo. Am aflat
de la ei că părintele protopop le-a promis să fa-
că un raport favorabil pe care să-l trimită Prea-
sfințitului pentru a li se satisfacă dorința de a le
deveni preot paroh. Le-a sugerat ca, atunci când
se vor duce cu cererea la cancelaria Preasfințitu-
lui, să-și asume obligația de a întreține două per-
soane. Și bineînțeles să specifice în cerere nume-
le candidatului pe care și-l doresc. Ieri mi-au fă-
cut cinstea de a mă propune oficial, iar eu mi-am
dat consimțământul. Aseară m-a vizitat Serioja,
i-am spus ce mi s-a propus, și s-a întristat. Re-
gret că va trebui să-i părăsesc pe acești oameni,
pe care îi iubesc în Domnul, dar, pe de altă par-
te, mă simt atras de această nouă slujire. Îmi pa-
re rău de el, mă tem că în loc să se mântuiască,
se va afunda și mai mult în păcat. Încerc să pun
totul pe seama voinței lui Dumnezeu și a nemăr-
ginitei Sale milosârdii. Dacă Domnul nu mă va
lăsa să plec de aici, o va face rânduind să cad la
examen sau în vreun alt fel, iar pentru examen
nu mă simt din cale-afară de pregătit. Ieri, omul
de serviciu a pierdut cheile de la biserică. Acum

biserica este încuiată, nu putem intra în ea decât spărgând lacătul.”

11 ianuarie 1925:

„Ce înseamnă să-ți plângi păcatele cu «inima zdrobită»? În slavonă, cuvântul înseamnă să spargi, să mărunțești ceva (fără să distrugi în totalitate). Inima trebuie să ne fie zdrobită ca de cea mai mare nenorocire, când Îl mâniem pe Dumnezeu și atunci trebuie să deplângem faptul de a fi ajuns până aici. Întocmai ca un logodnic care deplânge moartea iubitei sale, jelind până la «zdrobirea inimii», noi trebuie să ne plângem mintea pentru că a făcut să ni se învârtoseze sufletul din cauza păcatelor. Întocmai ca logodnica ce-și plânge logodnicul pe care și l-a pierdut înainte de nuntă și de a cunoaște patul nupțial, așa și sufletul nostru trebuie să se zdrobească, tânjind după Domnul. Inima noastră este asemenea unei trestii rupte de pe malul unui râu, care trăiește cu spaima că s-ar putea usca de tot din cauza rupturii și a arșiței păcatelor care a suflat peste ea, amenințând-o să fie luată și purtată de vânt departe de rădăcina din care a prins viață. Nu-i mai rămâne decât să stea trează și să nădăjduiască așteptând venirea «Mirelui tânăr» care să o îndrepte după ce a fost frântă de păcate, adiind deasupra ei o boare dătătoare de har. Fie ca mintea și inima noastră să se pătrundă de conștiința poverii păcatelor și să se umple

de tristețea de a-și fi pierdut Logodnicul ceresc, Cel mai frumos dintre fiii oamenilor. Cum să înțelegem această alegorie? Că suntem orbi și că am pierdut drumul către Adevăr. Suntem vicioși, impregnați de păcat în toată ființa noastră sufletească și trupească; sentimentele pe care le naște și le nutrește inima noastră se îndreaptă într-o direcție greșită, asemenea unor ochi bolnavi (ochii care nu pot distinge între ele culorile) și de aceea adevărul și tot ce este firesc ni se pare nefiresc și fals.”

11 ianuarie 1925, sâmbăta seara:

„Mi-e sufletul pustiu, inima apăsată de păcat... Dacă aș putea să plâng, să suspin, să simt durere, dar nu pot. Vai mie, Doamne! Ce să fac? Îmi ies mereu din fire, mă supăr, de ce? Pentru ce, pe cine? Pe un gândac, pe care, iată, îl văd urcându-se pe perete... Mă doboară somnul și trupul care cere odihnă. Ce să fac? Scapă-mă, Doamne, că pier!”

12 ianuarie 1925:

„Am fost la Sianovo. Le-am scris scrisoarea și angajamentul adresate Preasfințitului referitoare la numirea mea și la hirotonia întru preot. Mi-am dat cuvântul să-mi dau și viața pentru păstoriți, cu condiția să-mi dea ascultare. Dacă ți-ai dat cuvântul, ține-ți-l! Există acolo, pe cât se pare, oameni simpli, credincioși.”

21 ianuarie 1925:

„La Narovciat, dosarul celor de la Sianovo și al meu, firește, pare să nu meargă bine, probabil că exista piedici. Totuși, trebuie să mă pregătesc de examen. De ce să fiu trist? Ce-ar trebui să mă preocupe? Nimic. Scopul vieții noastre este de a-L slăvi pe Dumnezeu. Slăvească-Se Domnul, Dumnezeul meu în toată fapta noastră și în tot gândul! Sufăr fiindcă mă știu păcătos și că prin mine nu se proslăvește numele Domnului. Dar dacă prin faptele mele păcătoase nu se proslăvește numele Lui, măcar am dorința de a o face! Doamne! Preaslăvește-Te, fie înjosindu-mă, fie înălțându-mă, după cum Îți este voia și după cum consideri că-mi este mai de folos.

Om de nimic, jalnic și singur ce sunt! Preaslăvește-L pe Domnul! De ești sărman, preaslăvește-L prin neagonisire și prin răbdare; de ești îndestulat, preaslăvește-L prin faceri de bine; dacă îți este prinsă mintea într-o lucrare binecuvântată, preaslăvește-L muncind cu răbdare pentru numele Lui; dacă mintea îți este slobodă, preaslăvește-L prin rugăciune și prin strigare de laudă. Dacă te bucuri tu însuși de slavă și respect, înalță-le pe acestea întru slava Dulcelui Iisus; slava cea care ni se aduce nouă ne înjosește pe noi și faptele noastre (așa se întâmplă de fiecare dată). Să ne smerim în fața smereniei Sale, a Celui Ascultător, a Celui care S-a lăsat răstignit. Slavă Ție, Doamne! Slavă Ție, Doamne! Slavă Ție, Doamne!”

24 ianuarie 1925, vineri:

„Jeri am fost la Preasfințitul, împreună cu reprezentanții Sovietului parohial bisericesc din Sianovo. S-a realizat un acord între aceștia și parohul de la Monastarskoe în sensul că acesta din urmă va sluji la Sianovo până la Duminica Tomii. Mie mi s-a spus să mă pregătesc de examen, fiindcă de îndată ce mă voi fi pregătit, va fi chemată comisia de examinare.

Puțin câte puțin încep să-mi însușesc obiectele programei de examen. Uneori învăț într-o dispoziție obișnuită, alteori simt că ceea ce citesc începe să-mi placă. Catehismul face lumină în viața duhovnicească, îți arată calea pe care trebuie să mergi; istoria Bisericii o parcurg cu dragoste de Biserică și de slujitorii ei. Miercuri seară a trecut pe la mine șeful miliției, președintele Sovietului sătesc, Mihail Sergheevici Kolov, și Konstantin Grigorievici, membru al Partidului Comunist din Rusia. Serioja și Sioma și încă vreo două persoane erau la mine; stăteam de vorbă, ca de obicei, despre mântuire. «Ce faceți aici? Țineți adunare?», m-a întrebat milițianul. I-am spus că nu ținem nici o adunare. A răsfoit cărțile pe care le aveam pe masă, a vrut să știe ce citim. N-a zis nimic. Dar ce-avea de zis? Literatura cea mai nevinovată: *Evanghelia*, *Catehismul*, *Călăuza practică pentru preot* etc. A doua zi, prietenii mei au fost avertizați să nu se mai încurce cu popii.”